

Olen oma pere esimene laps. Ema on eesti filoloog ja oli eesti keele ja ajaloo õpetaja. Ta on rääkinud, et hakkas mind lugema õpetama kolme aastaselt, aga sai arsti käest pahandada. Nii väikesele lapsele tegevat varajane õpetus halba.

Lugema õppimine ei olnud mulle raske või olid mul nii head õpetajad, et ma ei mäleta, et oleks raske olnud. 1.kl oli mu õpetajaks Lemmi Lell, kelle nägu ja nime mäletan siiani, tema tegi mu koolialguse lihtsaks ja meeldivaks. Ühe kahe ma siiski sain – asendusõpetajaga iseseisva kirjatüki eest. Pidasin seda ebaõiglaseks.

3. klassi läksin teise kooli. Klassijuhataja rääkis hiljem, et hindas mind aasta jagu nagu kolmelist, hiljem sai aru, et olen siiski 4-5line. Ehk seal siis ilmsidki minu aeglane lugemisoskus ja vead kirjutamisel. Samas tean, et olin väga hea jutustaja. Mind ei küsitud jutustama, sest rääkisin liiga pikalt ja oli selge, et seda ma oskasin. Selle pärast olin õnnetu küll. Aga ma rääkisin ikkagi. Leidsin kuulajad oma nooremas vennas ja väiksemates sugulastes. Igal õhtul rääkisin järjejutte, lõputuid ja meie jaoks meeletult põnevaid. Näiteks lugusid väikesest Mišast ja tema suurest kangelasest vennast Sašast.

Lugemine läks mul arvatavasti raskustega, sest eelistasin, et ema mulle raamatuid ette loeb. Ta lugeski, sest me mõlemad armastasime lugemist. Minust sai nii lugeja kui kirjutaja. Lugesin ööde kaupa ja kirjutasin lugusid kaustikute kaupa. Ja õppisin, sest ma pidin hea õppeedukusega olema.

Kõige raskem oli vene keel ja vene keeles lugemine. Mäletan, et istusin pliidi ees pingil, nutt kurgus või pisarad silmis ja veerisin vene keelset juturaamatut. Piltegi mäletan sealt. Pidev ja suur töö. Iga päev aastast aastasse pidi harjutama. Eesti keele kirjutamise sain selgeks, kuigi oma esimese etteütluse viie sain alles ülikoolis. Vene keelt veerin siiamani ja võorkeeleõppes olen tõeliselt saamatu.

Esimest korda puutusin sõnaga düsgraafia kokku keskkoolis. Käisin kirjandusklassis ja kirjutasin väga hästi kirjandeid. Aga õpetaja küsis, et kas olen düsgraafik olnud. Vastasin, et olen vist jah. Teadsin ju, et teen vigu.

Häbi, et teised oskavad paremini, on saatnud mind kogu noorpõlve. Kusagil sisemuses teadsin, et rumal ma siiski ei ole, aga saamatu ja erinev küll. See sundis esialgu pingutama, hiljem käega lööma. Mul oli raske sõpru leida, sest hoidsin ise eemale. 11. klassi lõpus seltsisin ühe

tüdrukuga tänu tema huvile minu kirjutatu vastu. Pärast seda hakkasin elama noore inimese elu teiste noorte seas.

Mu isal oli koolis väga raske. Ta lõpetas vaid neli klassi ja rääkis, et teda taheti saata erikooli – lollide kooli. Sellest tekkinud alaväärsustunne saatis teda kogu elu. Võibolla oli tal lihtsalt raske lugema õppida ja selle tõttu kannatas kogu õpivõime.

Miks tegelen lugemisraskusega? Sest olen selle andnud päranduseks oma kahele lapsele kolmest. Hakkasin lugema õpetamise raamatuid kirjutama, sest pojal oli abi vaja ja sobivat lugemisvara polnud.